

Fucking Amal

Lukas Moodysson

Drac Màgic

drac.info@dracmagic.cat

www.dracmagic.cat

Fucking Amal

Lukas Moodysson

Material elaborat per:

DRAC MÀGIC

GUIA DIDÀCTICA - 1R CICLE D'ESO

Objectius pedagògics

La pel·lícula planteja un tema problemàtic en la nostra societat: la relació sentimental entre dues noies, els conflictes a què es veuen abocades i com afecta aquest fet al seu entorn quotidià. D'una manera molt delicada i honesta, *Fucking Amal* reflecteix les inquietuds adolescents per aconseguir manifestar la identitat pròpia i aconseguir el reconeixement dels altres, superant els estereotips i les pautes imposades per l'immobilisme ideològic del món dels adults. Les reflexions i l'aprenentatge de les dues protagonistes i dels seus companys i companyes poden ser un bon exercici per qüestionar les convencions socials i els prejudicis existents en les relacions humanes.

L'adolescència i la llibertat d'opció sexual

La història de *Fucking Amal* desenvolupa un dels temes més conflictius de les societats contemporànies: l'opció sexual. En mesures diferents, però tant a occident com als països àrabs, tant a llatinoamèrica com a l'Àfrica subsahariana, tant a l'Àsia oceànica com a l'Àsia xinesa, l'opció sexual ha esdevingut sempre un conflicte intern en el si de les respectives societats: quan l'objecte de desig és del mateix sexe, les societats, i encara més aquelles que obeixen un dogma religiós, s'han aliat històricament en contra d'aquesta possibilitat. Per què els nostres pares, els nostres avis, els avis dels nostres avis, i actualment moltes persones, rebutgen encara l'homosexualitat o el lesbianisme? Per què existeixen formes de desig condemnades? D'on ve aquest

malestar? Aquestes són preguntes complexes que mereixen una reflexió pausada i una actitud respectuosa.

Un film com aquest és un bon exemple per mostrar i desmentir prejudicis entorn a l'homosexualitat i, més en concret, el lesbianisme. I ho fa situant els protagonistes en una edat en què el procés de creació d'identitats (com a dona, home o transsexual, heterosexual o homosexual) i de l'acceptació d'aquestes és més important: l'adolescència.

El director parteix de dos personatges contraposats que representen dues posicions molt diferents a l'hora de viure i entendre l'adolescència. D'una banda tenim l'Agnes, una noia introvertida, sense amics ni amigues, que està secretament enamorada de l'Elin, una companya de l'institut, però que no gosa dir-ho a ningú per por al rebuig. I de l'altra, l'Elin, la noia més popular de l'institut. És rebel i tots els nois li van al darrere. Elles dues sembla que mai no tindran un espai en comú, tenint en compte l'enorme distància simbòlica que les separa. Però un fet les fa coincidir, una broma pesada de l'Elin cap a l'Agnes: fer-li un petó als llavis per una juguesca. Així, el que en un principi era una burla i un atac acabarà per fer créixer personalment les dues noies. L'Agnes enfortirà la seva autoestima i l'Elin rebutjarà els prejudicis, ampliarà la seva perspectiva de futur i deixarà de mesurar-se per l'opinió dels altres. Serà, doncs, un aprenentatge fonamental per a les dues, realitzat també en un moment oportú, quan, com a adolescents, ens qüestionem els esquemes preestablerts sobre qualsevol aspecte (racial, sexual, de classe, físic, etc.), i, sobretot, quan ens regim per la satisfacció dels desitjos propis.

En aquest sentit, la pregunta que planteja la pel·lícula és: i per què no?, per què no em poden agradar les noies? Una pregunta molt valenta tenint en compte els prejudicis socials que hi ha respecte a aquest tema. Una pregunta, però, que pot enriquir molt els i les adolescents, pel que suposa d'autoconeixement.

L'educació sentimental

La relació sentimental de les dues noies és el tema central de la pel·lícula, però no només ens parla d'això. Conscient que les identitats durant l'adolescència es construeixen a partir de les relacions socials, el director plasma l'entorn de les dues protagonistes; els companys i les companyes de classe, preocupats pel futur, les relacions de parella, el primer amor, les motos, el mòbil, la popularitat, les enveges, les pors, la diversió, els estudis, etc; els pares i les mares, entre despreocupats i absorbents; la germana gran, com un referent a seguir i, al mateix temps, a desmarcar-se'n; el xicot de la germana, referit com el típic noi egoista, que no té aspiracions per a res, no valora la seva xicota i al qual només interessa la seva imatge, els mòbils i la moto; el noi amb qui surt l'Elin, sotmès als seus desitjos... I així, tot un seguit de personatges secundaris que acaben conformant aquest univers quotidià que envolta i influeix els nois i les noies adolescents.

El director demostra que coneix i tracta amb molt de respecte el món de l'adolescència. Per això deixa parlar els protagonistes, els dóna temps perquè puguin explicar tot el que els passa pel cap, sense fer cap judici de valor, i, el més important, sense dotar-los d'una mirada adulta sobre les coses. En aquest sentit, el públic adolescent se sentirà proper als personatges i a les situacions que viuen. És representativa d'aquesta idea la seqüència en què l'Elin, la seva germana i els xicots d'ambdues estan mirant un concurs de televisió i participen del joc. Els temes de conversa són diversos, però hi ha un moment en què se centra en l'ús dels mòbils i en la impossibilitat que les dones el sàpiguen fer funcionar. La situació i els diàlegs, des del punt de vista d'una persona adulta, poden semblar absurds, però el director, com en altres ocasions, deixa que apareguin, donant així importància a temes i preocupacions que responen als interessos i al punt de vista adolescent.

Fucking Amal és, doncs, una pel·lícula que ens parla de la inestabilitat, del canvi, de la importància de mantenir una actitud valenta i oberta davant dels conflictes, dels aprenentatges que ens poden oferir les experiències sentimentals i sexuals. El final de la

pel·lícula, que el director ha deixat obert fugint del final tradicional, és una altra mostra que subratlla la incertesa del futur dels personatges, així com la seva voluntat de no jutjar les seves decisions ni donar respostes als seus conflictes.

Proposta d'activitats

El dret a escollir

- Debat a classe al voltant dels conceptes i valors que exposa la pel·lícula: llibertat d'opció sexual, intolerància, prejudicis, relació entre companys i companyes, relació amb els pares i mares, etc.
- Fer un retrat dels personatges: enumerar quins són els sentiments, pensaments i accions que desenvolupen cadascun d'ells.
- Proposar per escrit una continuació de la pel·lícula. Lliure aportació de nous personatges i situacions, però mantenint el desig de les dues protagonistes.

Fucking Amal

Material el·laborat per:

DRAC MÀGIC

Sinopsi

Amal és una tranquil·la i avorrida ciutat de Suècia. Agnes aviat farà setze anys, no té amics ni amigues i està secretament enamorada d'Elin, la noia més popular de l'institut. El dia del seu aniversari, Elin li fa un petó als llavis per tal de guanyar una juguesca, però aquesta no tardarà en admetre que aquest petó li ha fet sentir alguna altra cosa.

PROGRAMA DE MA - 2N CICLE D'ESO

Títol original: *Fucking Amal*

Direcció: Lukas Moodysson

Guió: Lukas Moodysson

Muntatge: Michal Leszcylowski i Bernhard Winkler

Fotografia: Ulf Brantas

Interpretació: Alexandra Dahlström, Rebecca Liljeberg, Erica Carlson, Mathias Rust, Stefan Hörberg

Producció: Suècia-Dinamarca, 1999

Versió: v.o. sueca subtitulada en castellà

Durada: 89 minuts

Un conflicte quotidià

La pel·lícula, malgrat estar situada en un espai en concret, la petita ciutat d'Amal, ens planteja un tema perfectament extrapolable a un context com el nostre. Els dubtes, pors i desitjos de l'Agnes i l'Elin expressen els sentiments de moltes noies i nois que se senten diferents pel fet que els agraden persones del mateix sexe. El cinema ha tractat aquest tema diverses vegades, però aquesta pel·lícula presenta novetats interessants. D'una banda està protagonitzada per dues adolescents, i, de l'altra, el to no és tràgic ni moralista. Tot i així, no oblida en cap moment tots els conflictes que comporta visibilitzar l'homosexualitat. Què passa en el si d'una família estable i feliç quan algú surt de la norma establerta socialment? I què passa en el si de la societat? Quines són aquestes normes? Aquestes són les preguntes que la pel·lícula convida a fer-nos. Així doncs, l'encert del seu realitzador és el de plantejar un tema que en qualsevol moment pot ser proper a nosaltres i donar-li un to positiu.

Comentaris de la crítica

«Entre la tendresa i la ironia, Moodysson narra amb simplicitat, amb una mirada neta i desafecta als falsos dramatismes, un vivíssim relat d'iniciació sexual, de (re)coneixement de la pròpia identitat; en definitiva, un procés de maduració personal. I ho fa amb respecte, afecte i comprensió, allunyat de la morbositat i el sensacionalisme quan conta la història d'aquest primer amor lèsbic. De fet, el més destacable de la pel·lícula apunta a l'atractiu dibuix de dos personatges antagònics, a la concreció dels seus dubtes i incerteses, allunyat d'una mirada moralista, d'un discurs militant, i la desestimació del clixé».

Ramon Freixas. *Dirigido*, octubre de 2001

«Pel·lícula senzilla, tractada amb sensibilitat i rodada sense pretensions. [...] Els problemes d'Agnes per ser acceptada, la duresa de la seva adaptació a un medi hostil i cruel, la incapacitat d'Elin per acceptar els seus dubtes, converteixen aquesta història en una encertada proposta per parlar de l'homosexualitat».

Carlos Marañón. *Cinemanía*, setembre de 2001

Filmografia de Lukas Moodysson:

Det var en mörk och stormig natt (1995); *En Uppgörelse i den undre världen* (1996); *Bara prata lite* (1997); *Fucking Amal* (1998); *Together* (2000); *Lilya 4-ever* (2003)